

Drugostopenjski študijski program

GEOGRAFIJA

Oddelek za
geografijo

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FF

Filozofska
fakulteta

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski študijski program
Geografija

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednje smeri:

- **Okoljska in fizična geografija – Geografija turizma – enopredmetna smer,**
- **Okoljska in fizična geografija – Politična geografija – enopredmetna smer,**
- **Okoljska in fizična geografija – Uporabna geoinformatika – enopredmetna smer,**
- **Regionalno planiranje in urbano-ruralne študije – Geografija turizma – enopredmetna smer,**
- **Regionalno planiranje in urbano-ruralne študije – Politična geografija – enopredmetna smer,**
- **Regionalno planiranje in urbano-ruralne študije – Uporabna geoinformatika – enopredmetna smer,**
- **Geografija – dvopredmetna pedagoška smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo. Dvopredmetno pedagoško študijsko smer Geografija je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi (nepedagoškimi) študijskimi programi oz. smermi.

Opis programa

Geografija se ukvarja s prostorom v najširšem smislu in je zato izrazito prostorska veda. Preučuje najrazličnejše procese, ki se v pokrajini odvijajo, so se odvijali ali se še bodo odvijali v prihodnje, ter z geografsko širino in njej lastnim interdisciplinarnim pristopom išče odgovore na številne izzive današnjega časa, zaradi česar je izrazito aplikativna in uporabna. V času podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, zelenega prehoda, digitalizacije, najrazličnejših družbenih konfliktov ipd. študij geografije ponuja ustrezno paleto prepotrebni znanj in izkušenj za uspešno spopadanje s temi izzivi. V globalnem in povezanem svetu, nič manj pa tudi na lokalni ravni, družba geografe potrebuje bolj kot kadarkoli prej, a se tega morda še premalo zaveda.

Na študijskem programu Geografija ponujamo šest enopredmetnih smeri ter dvopredmetno pedagoško smer. Enopredmetne smeri so sestavljene iz kombinacije ene od smeri prvega usmeritvenega področja (Okoljska in fizična geografija ali Regionalno planiranje in urbano-ruralne študije) ter ene od smeri drugega usmeritvenega področja (Geografija turizma, Politična geografija ali Uporabna geoinformatika). Študenti in študentke dvopredmetne pedagoške smeri poleg geografije izberejo še eno smer na drugem študijskem programu. Drugostopenjski študijski program Geografija predstavlja vsebinsko nadgradnjo prvostopenjskega študijskega programa. Velika izbirnost pri enopredmetnih smereh

študentom in študentkam omogoča, da se usmerijo na želeno ožje področje ter s tem še dodatno poglobijo svoje znanje, kompetence in veščine. K temu jih spodbudimo tudi z obveznim 15-dnevnim praktičnim usposabljanjem na izbrani ustanovi ali v podjetju, kjer dobijo vpogled v tamkajšnji delovni proces in preverijo praktičnost geografskih znanj. Študenti in študentke dvopredmetne pedagoške smeri pa opravijo obvezno 15-dnevno pedagoško prakso na izbrani osnovni in srednji šoli, kjer svoja teoretična znanja, ki so jih pridobili med študijem, nadgradijo s praktičnimi izkušnjami iz razreda in se na ta način opolnomočijo za poklic učitelja na osnovnošolskem in srednješolskem nivoju vzgoje in izobraževanja.

Pri študiju geografije je poleg predavanj, vaj in seminarjev, ki potekajo v predavalnicah, velik poudarek tudi na terenskem delu, kjer študenti in študentke v praksi spoznavajo pokrajino in procese, ki se v njej odvijajo, obiskujejo različne ustanove s pristojnostmi na posameznih področjih ter se urijo v metodah geografskega preučevanja – tako v Sloveniji kot tudi zunaj njenih meja. Na oddelku razpolagamo s sodobno in moderno opremljeno knjižnico s čitalnico, bogato kartografsko zbirko, geografskim informacijskim in kartografskim laboratorijem, opremljenim z najnaprednejšimi geoinformacijskimi orodji, ter s fizičnogeografskim laboratorijem, opremljenim za preučevanje prsti in voda. Študente in študentke v okviru seminarskega dela

spodbujamo k samostojnemu in timskeemu projektne delu, v okviru katerega nemalokdaj sodelujejo z različnimi deležniki (občine, ministrstva, agencije ipd.). V okviru danih možnosti jih poskušamo v čim večji meri vključiti tudi v raziskovalno delo, ki poteka na oddelku. Zaradi razvejane mreže mednarodnih povezav se imajo študenti in študentke možnost udeležiti Erasmus+ in drugih oblik študijskih izmenjav. Študentom in študentkam tako zagotavljamo ustrezno študijsko in podporno okolje za strokovni in osebnostni razvoj. Plod skupnega dela članov in članic oddelka ter študentov in študentk pa so med drugim nekatere regionalnogeografske monografije, ki izhajajo v okviru zbirke Geograff, ter številne skupne objave znanstvenih ali strokovnih člankov v oddelčni reviji Dela in v drugih geografskih revijah.

Na oddelku smo še posebej ponosni na aktivnost in angažiranost naših študentov in študentk. Organizirani so v Društvo mladih geografov Slovenije, ki je po članstvu in številu izvedenih aktivnosti eno najpomembnejših društev pod okriljem Zveze geografov Slovenije. Za svoje člane organizirajo številne ekskurzije, tabore in omizja o aktualnih družbenih vprašanjih ter izdajajo revijo GEOMix. V okviru evropskega združenja študentov in študentk geografije EGEA, katerega člani so, organizirajo tudi številne študijske izmenjave in mednarodne kongrese, kjer si nabirajo mednarodne izkušnje in poznanstva.

Predmetnik – enopredmetne smeri

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Geografske metode znanstvenega proučevanja	30		15	45	3
2. Raziskovalno in projektno delo (veščine)	15	15	15	45	3
3. Izbirni predmeti izbranega prvega usmeritvenega področja	120	60	60	240	24
2. semester					
4. Teorija geografije	45		15	60	6
5. Izbirni predmeti izbranega drugega usmeritvenega področja	90	45	45	180	18
6. Zunanji izbirni predmet	30	15	15	60	6
2. letnik					
3. semester					
7. Izbirni predmet izbranega prvega usmeritvenega področja	30	15	15	60	6
8. Zunanji izbirni predmeti	90	45	45	180	18
9. Praktično usposabljanje					6
4. semester					
10. Magistrsko delo z zagovorom					30

Nabor izbirnih predmetov prvega usmeritvenega področja – Okoljska in fizična geografija

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Pokrajinska ekologija	30	15	15	60	6
2. Geografija okoljskih virov	45		15	60	6
3. Aplikativna fizična geografija	30	30	15	75	6
4. Geografija krasa	30	30		60	6
5. Geodiverziteta	30	30		60	6
6. Izdelava okoljskih raziskovalnih projektov in presoja vplivov na okolje	30	15	15	60	6

Nabor izbirnih predmetov prvega usmeritvenega področja – Regionalno planiranje in urbano-ruralne študije

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Endogeni razvoj podeželja	30	15	15	60	6
2. Razvojna neskladja na podeželju	30	15	15	60	6
3. Aplikativna urbana geografija	30	15	15	60	6
4. Urbanistično načrtovanje	30	30		60	6
5. Regionalni razvoj in regionalna politika	30	30	15	75	6
6. Metode in tehnike v regionalnem planiranju	30	30	15	75	6

Nabor izbirnih predmetov drugega usmeritvenega področja – Geografija turizma

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Geografija turističnih območij	30	15	15	60	6
2. Turizem in trajnostni razvoj	30	15	15	60	6
3. Geografija gora in zavarovanih območij	30	15	15	60	6

Nabor izbirnih predmetov drugega usmeritvenega področja – Politična geografija

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Geografija etničnosti	30	30		60	6
2. Geografija kriznih območij in problemi razmejevanja	30	15	15	60	6
3. Mednarodne selitve in izseljenstvo	30	30		60	6

Nabor izbirnih predmetov drugega usmeritvenega področja – Uporabna geoinformatika

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Geoinformacijska podpora odločanju	15	45	15	75	6
2. Napredne metode za geografe	15	30	15	60	6
3. Geoinformacijski modeli, simulacije in scenariji	15	45	15	75	6

Predmetnik – dvopredmetna pedagoška smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. in 2. semester					
1. Skupni del pedagoškega modula	75	32,5	42,5	150	12
2. Strokovni izbirni predmeti	90			90	8
3. Didaktika geografije I	15	30	30	75	6
4. Organizacija ter izvedba ekskurzije in terenskega dela		30	15	45	4
2. letnik					
3. semester					
5. Strokovni izbirni predmeti ali zunanji izbirni predmet	90			90	8
6. Didaktika geografije II	15		30	45	4
7. Izbrane geografske vsebine za učitelje geografije			30	30	3
4. semester					
8. Pedagoška praksa – geografija		30	30	60	6
9. Magistrsko delo					9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Geografija Azije	45			45	4
2. Geografija Latinske Amerike	45			45	4
3. Geografija Severne Afrike in Jugozahodne Azije	45			45	4
4. Geografija Podсахarske Afrike	45			45	4
5. Geografija Severne Amerike	45			45	4
6. Geografija Avstralije, Antarktike in Oceanije	45			45	4
7. Zunanji izbirni predmet	45			45	4

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Geografske metode

znanstvenega proučevanja

Študent oz. študentka pridobi kritičen pogled na raziskovalne pristope in uporabljene metode v geografskem znanstvenem preučevanju. Podrobneje spoznava različne poti do znanstvenih spoznanj, postavljanje raziskovalnih vprašanj in temeljne načine sporočanja znanstvenih spoznanj.

Raziskovalno in projektno delo (veščine)

Cilji predmeta so: pridobivanje osnovnih veščin raziskovalnega dela, vodenja in sodelovanja pri raziskovalnih projektih, pridobivanja raziskovalnih projektov, načrtovanja dela, delitev na delovne faze in finančno vrednotenje aplikativnih projektov.

Teorija geografije

Predmet seznani študente in študentke s teorijo in filozofijo stroke. Spoznava jih s pomenom abstrakcije in teoretičnega razmišljanja, razumevanjem narave prostora, njegove polivalentnosti, razvojnih dejavnikov, zakonitosti razvoja in različnih konceptov.

Pokrajinska ekologija

Cilj predmeta je nadgraditi razumevanje ekosistemskega-holističnega pogleda na pokrajino oziroma razumevanje pokrajinske rabe kot spleta medsebojno odvisnih dejavnikov. Aplikacija osnovnega znanja v prakso, pri načrtovanju sonaravnih posegov v okolje.

Geografija okoljskih virov

Predmet seznani študente in študentke z različnimi tipologijami naravnih in okoljskih virov ter omogoča poglobljeno razumevanje pomena in soodvisnosti posameznih tipov okoljskih virov; biotske raznovrstnosti, ekosistemskih storitev, prostora, obnovljivih naravnih virov in neobnovljivih naravnih virov.

Aplikativna fizična geografija

Teoretične osnove ključnih fizičnogeografskih raziskovalnih metod in njihova praktična uporaba pri raziskovalnem in aplikativnem delu, s poudarkom na kompleksnejših raziskovalnih metodah in tehnikah, tudi GIS-ovskih. Študenti in študentke razumejo bistvo teh metod in se usposobijo za njihovo uporabo v praksi.

Geografija krasa

Cilj predmeta je poglobljeno spoznavanje in razumevanje krasa kot posebnega tipa pokrajine, naravnih danosti na krasu ter spreminjanja njihove rabe v času in prostoru. Slednje vključuje spoznavanje procesov, ki kraško pokrajino ustvarjajo in ji dajejo svojstven pečat, kot tudi prostorske razporeditve krasa v Sloveniji in po svetu.

Geodiverziteta

Spoznavanje dosedanjih metod in praks vrednotenja žive in nežive narave. Razumevanje teoretskih osnov opredeljevanja geoloških, geomorfoloških, hidroloških in pedoloških elementov okolja kot naravnih vrednosti. Seznanitev z različnimi pristopi vrednotenja geodiverzitete s teoretskega in praktičnega vidika.

Izdelava okoljskih raziskovalnih projektov in presoj vplivov na okolje

Študent oz. študentka se seznani z vsebinami in metodologijo izdelave različnih presoj vplivov na okolje ter na praktičnih primerih pridobi znanje in izkušnje na področjih: a) priprave in izdelave presoj vplivov na okolje, b) raziskav s področja varstva okolja in c) interdisciplinarnega sodelovanja v strokovno heterogenih raziskovalnih projektih.

Endogeni razvoj podeželja

Prek prepoznavanja in vrednotenja virov, kapitalov (naravni, gospodarski, človeški, socialni, kulturni, organizacijski), potencialov in razvojnih možnosti na podeželju študent oz. študentka spozna delovanje (neo)endogenega razvojnega pristopa in se usposobi za izvedbo projektov, ki sledijo ciljem endogenega razvoja podeželja.

Razvojna neskladja na podeželju

S teoretičnega, metodološkega in empiričnega vidika študent oz. študentka spozna mehanizme nastajanja, delovanja in generiranja razvojnih neskladij na podeželju. Študent oz. študentka analizira in vrednoti učinke preteklih in sedanjih razvojnih neskladij na razvoj podeželja. Na izbranem primeru izdelata strategijo zmanjševanja razvojnih neskladij na podeželju.

Aplikativna urbana geografija

Študent oz. študentka poglobi in dopolni znanja s področja urbane geografije in urbanih študij. Podrobneje se seznani z izbranimi teoretskimi in metodološkimi pristopi preučevanja mestnega prostora. Pridobi znanja za sodelovanje pri urbanističnem in prostorskem načrtovanju, mestnem upravljanju in izdelavi prostorskih analiz.

Urbanistično načrtovanje

Študent oz. študentka se seznani z vprašanji prostorskega razvoja mest tako na konceptualni kot izvedbeni ravni. Spozna teoretična izhodišča, metodološke pristope in urbanistične normative, s pomočjo katerih uspešno razrešuje konkretne izzive v prostoru.

Regionalni razvoj in regionalna politika

Študenti in študentke spoznajo različne pristope k razumevanju regionalnega razvoja. V ospredju je prispevek geografov pri preučevanju razvojnih dejavnikov in procesov v pokrajini. Teme s področja regionalne politike odgovarjajo na aktualne izzive spodbujanja skladnega regionalnega razvoja v Sloveniji.

Metode in tehnike v regionalnem planiranju

Predmet Metode in tehnike v regionalnem planiranju opremi študente in študentke s poznavanjem metod in tehnik za uspešno delovanje na planerskem področju. Spoznavanje splošnih planerskih metod in pristopov je osvetljeno z geografsko lučjo.

Didaktika geografije I

Študenti in študentke usvojijo pri predmetu Didaktika geografije I teoretična specialno-didaktična znanja, vezana na pouk geografije v osnovni in srednji šoli. V skladu z učnimi načrti se naučijo načrtovati in oblikovati učne ure geografije na osnovnošolskem in srednješolskem nivoju ter se seznaniijo z različnimi učnimi metodami, oblikami, učili in pripomočki, ki jih učitelji uporabljajo pri poučevanju geografije v osnovni in srednji šoli.

Didaktika geografije II

Študenti in študentke pri predmetu Didaktika geografije II nadgradijo teoretična didaktična znanja, poseben poudarek pri predmetu pa je na vzgojnih vidikih dela učitelja. Razvijajo tudi zmožnost samoopazovanja in samorefleksije razrednih izkušenj, lastnih prepričanj in stališč o poučevanju geografije, zavedo se pomena stalnega strokovnega izpopolnjevanja za obnavljanje znanja in spoznajo inovativne pristope pri poučevanju.

Organizacija ter izvedba ekskurzije in terenskega dela

Študenti in študentke se seznaniijo s pravili in postopki organizacije in izvedbe strokovne ekskurzije in terenskih vaj na vseh stopnjah izobraževanja, z najsodobnejšimi oblikami in metodami dela na terenu, pristopi in tehniki dela na terenu z otroci in mladostniki ter šolsko zakonodajo s področja organizacije in izvedbe strokovnih ekskurzij.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot so določene z akreditiranim predmetnikom in učnimi načrti posamezne smeri v študijskem programu, v skupnem obsegu 120 kreditnih točk po ECTS (enopredmetne smeri) oziroma 60 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna pedagoška smer).

Študenti in študentke dvopredmetne pedagoške smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 60 kreditnih točk po ECTS, skupaj torej 120 kreditnih točk po ECTS.

Strokovni profil in veščine

Diplomant in diplomantka drugostopenjskega študijskega programa pridobi temeljna znanja, ki po mednarodnih standardih veljajo za temeljna znanja s področja geografije. Usposobljen je za samostojno raziskovalno delo, za sodelovanje pri raziskovalnih projektih in sodelovanje v interdisciplinarnih raziskovalnih skupinah. Po zaključku študija je študent oz. študentka usposobljen za delo na področjih varstva okolja, regionalnega in prostorskega planiranja, turizma, mednarodnih odnosov in integracij ter uporabne geoinformatike. V okviru dvopredmetne pedagoške smeri se študenti in študentke izobrazijo na splošnem humanističnem področju ter se hkrati usposobijo za prenos usvojenega znanja v različne vrste in oblike izobraževanja na vseh šolskih stopnjah. Diplomanti in diplomantke drugostopenjskih pedagoških dvopredmetnih študijskih programov si pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh predmetov in temeljnih pedagoških vedenj. Poleg ciljev, ki jih dosegajo na omenjenih področjih, so diplomanti in diplomantke usposobljeni za kompetentno delo pri pouku v osnovnih in srednjih šolah ter v drugih izobraževalnih ustanovah.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke zaradi uravnoteženega poznavanja več področij (naravoslovje, družboslovje in humanistika) lahko uspešno kandidirajo na razmeroma velikem naboru potencialnih delovnih mest in so praviloma uspešni tudi pri nadaljnji poklicni specializaciji. Široka paleta najrazličnejših znanj jim zagotavlja odlično izhodišče za uspešno delo na delovnih mestih, ki zahtevajo poznavanje naravnogeografskih in družbenogeografskih pojavov in procesov, kar je osnova za družbeno odgovorno ravnanje s prostorom ter implementacijo načel trajnostnega razvoja na nivoju regije, države in planeta. Zasedajo najrazličnejša delovna mesta, saj se zaposlujejo v raziskovalnih ustanovah (geografski in drugi sorodni inštituti, zasebna podjetja), mednarodnih organizacijah in ustanovah, državni upravi (ministrstva, vladne službe), občinah, turističnih podjetjih, regionalnih razvojnih agencijah, nevladnih okoljskih organizacijah, zasebnih podjetjih, ki se ukvarjajo z varstvom okolja, regionalnim razvojem, geoinformatiko, založništvom ipd. Mnogi geografska znanja uspešno kombinirajo z novinarstvom, športom, fotografijo, popotništvom, politiko, podjetniškimi idejami ipd. Diplomanti in diplomantke dvopredmetne pedagoške študijske smeri se sicer prvenstveno zaposlujejo v šoli, čeprav si številni najdejo zaposlitev tudi na že omenjenih preostalih področjih dela.

Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka

Samostojna strokovna delavka:

Jerica Mrak Pestotnik

jerica.mrakpestotnik@ff.uni-lj.si

Soba 222

Telefon

+386 1 241 12 30

Uradne ure

od ponedeljka do petka

od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Tajan Trobec

tajan.trobec@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://geo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati geografijo

»Veščine in znanje, ki sem jih pridobila med študijem geografije, mi pri delu v nevladni organizaciji, ki deluje na področju varstva okolja in narave, zelo koristijo. Vsebine in orodja, s katerimi sem se seznanila, namreč predstavljajo osnovo za poglobljeno nadaljnje delo na različnih področjih delovanja nevladnega sektorja. Zaradi širine znanja smo geografi usposobljeni za sodelovanje tako z odločevalci kot stroko, kar je pomembno tako pri ozaveščevalnih aktivnostih kot zagovorništvu.«

– Špela Berlot, direktorica, CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp

»Menim, da je pri poklicu učitelja prav geografija najboljši predmet za poučevanje. Še bolj kot druga področja vedno znova zahteva aktualizacijo in osveževanje znanja ter ponuja nešteto možnosti za ustvarjalnost. Obseg znanja, ki je potreben, je res zelo velik, kar je pogosto zelo zahteven izziv. A prav zato delo nikoli ni monotono. Nisem še našla poklica, ki bi bil bolj dinamičen od učiteljskega – sploh če gre za poučevanje geografije.«

– Tina Šlajpab, profesorica geografije

